

Kmečka trgovina

Vprašanje padca cen kmetijskih pridelkov

To vprašanje skuša rešiti naša vlada. Stvar se pa ne da urediti s policijskimi ukrepi, kajti kakor kažejo primeri pri pšenici in slivah, so padle cene tudi pri proizvodih, za katere je država določila ceno. Cene se dajo izboljšati edino z gospodarskimi ukrepi. Ker so cene padle radi tega, ker kmetje ponujajo svoje blago, da bi mogli zadostiti svojim obveznostim in kriti svoje potrebe, skuša vlada učinek nadpovpraševanja z nakupom rezervne hrane. Vlada je nadalje sklenila, da se mora mleže postopati pri izterjavanju davkov, da bi tako kmetje ne prišli v preveliko stisko. Radi tega se priporoča kmetovalcem, da pridelkov brez posebno velike stiske ne prodajajo pod ceno. Trenutno se poseg vlade na tržišča sicer še ne občuti, toda v kratkem času bo učinek viden in se bodo cene popravile, posebno ker bodo v kratkem času dane tudi večje možnosti za izvoz. Tako vidimo, da se naše državno vodstvo trudi pomagati kmetu v okviru danih možnosti. Skuša se ublažiti zle posledice nepremišljenih dejanj onih, ki so svet potegnili v sedanje stanje.

Pristojbine za živinske potne liste

Kmetijski minister je predpisal v sporazumu s finančnim ministrom nov pravilnik o izdajanju živinskih potnih listov. Po tem pravilniku ne morejo zahtevati občinski uslužbenci, katerim je poverjeno poslovanje z živinskimi potnimi listi, nobene posebne nagrade. Glede živinskih potnih listov se bodo pobirale za bodoče od občinske oblasti spodaj beležene pristojbine v korist živinorejskih in živinorejskih skladov. Pristojbine za živinski potni list so po novem pravilniku sledeče: 1. za izdajo enega potnega lista 1 din; 2. za prenos pravice lastništva na živinskih potnih listih, odnosno pri odpisu enega dela kupljene živine iz živinskega potnega lista 0.50 din; 3. za obnovo zdravstvenega potrdila in za potrdilo o spremembi kraja bivanja 0.50 din. Razen s temi pristojbinami se živinski potni listi ne smejo obremenjevati z nobenimi drugimi pristojbinami, za katere ne obstoji posebno odobrenje finančnega ministra.

Vpliv države na izvoz

Država kot taka se doslej ni ravno dosti zmejnala za izvoz. Glavna skrb ji je bila, da so se sklenile trgovske pogodbe in da se je blago na obmejnih postajah pregledalo. V sedanjih časih pa ne gre več tako. Država si hoče zagotoviti večji vpliv na smer našega izvoza, za kar je uvedla devizna dovoljenja za veliko število naših izvoznih predmetov. Poleg tega se mora tudi zamenjati blago voditi načrtno, kar je potrebno v trgovini z državami, s katerimi blago zamenjamo (kliring z Nemčijo in Italijo). V to svrhu se je ustanovilo ravnanje za zunanjo trgovino. To ravnanje bo nosilo tudi polno odgovornost za posle, ki jih bo vršilo. Da je vlada sklenila ustanoviti za izvoz posebno ravnanje, je vzrok ta, ker se po sedanjem načinu ni dalo več načrtno delati in se nikdar ni vedelo, kako stvari z izvozom prav za prav stoje. Omejeno ravnanje se počasi toda sigurno in načrtno organizira, tako da bo res služilo svojemu namenu.

Švica bo kupovala tudi svinje

Zadnjič smo poročali, da je švica sklenila kupiti pri nas večje količine mesa in goveje živine. Sedaj poročajo iz Beograda, da je švica pričela uvažati tudi svinje iz naše države. V prihodnjih dneh se bodo pričela pogajanja s švico zaradi nove ureditve trgovinskega in plačilnega prometa. V pričakovanju teh pogajanj se ne izdajajo nova dovoljenja za izvoz v švico, pač pa se izvažajo blago na podlagi že izvršenih zaključkov. Tako je tudi v teku dobava 55 vagonov svinj na podlagi kupčije, ki je bila sklenjena s švicarskimi uvozniki. Te svinje uvažava švica proti plačilu v gotovem denarju.

Čehi kupujejo poltežka goveda

V Beograd so prišli predstavniki čeških gospodarskih krogov, ki nameravajo kupiti večje število goveje živine za klanje. Iščejo v glavnem poltežka goveda, ki tehtajo do največ 400 kg žive teže. To živino iščejo zato, ker je cenejša kot težka, debela živina, pa tudi izvoz te živine je

olajšan, kajti živina izpod 400 kg ne spada pod carinsko zaščito.

Hmelj

Pri zelo živahnem povpraševanju so se cene hmelju dvignile in se sedaj plačuje hmelj po 39 do 42 din in z napitnino še preko 42 din. Večje partije so v čvrstih rokah in jih je težko dobiti. Kakor čujemo, hitijo z nakupom trvdke, ki so še malo kupile in morajo pokriti že prej sklenjene dobavne pogodbe. Položaj obeta ponovno očvrstitev, zato kažejo cene nadaljnje nagnjenje za dvig.

Gospodarske zanimivosti

Prehrana v Nemčiji. Kakor poroča »Trgovski list«, je bila te dni potrošnja živil v Nemčiji ponovno znižana. Tako je določeno tedensko na osebo 2.4 kg kruha, 0.5 kg mesa, 0.33 kg masti, olja in mlečnih proizvodov, 0.25 kg sladkorja, 0.10 kg marmelade, 0.11 kg kaše, zdroba, riža ali kave. (Vseh teh predmetov ne sme biti preko 110 gramov.) Uživati se sme samo posneto mleko. Neuposneto mleko smejo uživati samo bolniki, otroci in matere-porodnice. S tem, da so prepovedali uživanje neposnetega mleka, računajo, da bodo dobili okrog 80.000 ton masla, ki ga rabijo namesto masti, katere primanjkuje kljub temu, da je poraba proizvodov s toščami dovoljena samo na 330 gramov tedensko na osebo. Brez kart se dobi edino še krompir. Tudi v gostilnah in hotelih se dobi hrana samo na karte.

Tudi Švica je uvedla vojno gospodarstvo. Za obrambo svoje dežele je morala tudi švica poleg splošne mobilizacije izvesti mnoge gospodarske ukrepe. Zvezin svet je prepovedal vsako zvišanje cen blaga, najemnine, električnega toka in plina. Pripravljajo se ukrepi, da se zagotovi popolna prehrana prebivalstva. Nadalje je švica prepovedala izvoz orožja, municije in drugega vojnega materiala. Povečal se je obtok bankovcev, kar pa švici ne dela preglavice, ker ima švicarska narodna banka zelo veliko kritje v zlatu.

Cene goveje živine

Velj. Maribor 3.25—4.50 din, Ptuj 3—4.50 din, Celje 3.50—5 din, Slovenjgradec 3—4 din, Kočevje 4.75—5.50 din kg žive teže.

Biki. Ptuj 3—4 din, Lendava 2.75—3.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor 2.50—4 din, Ptuj 2—3.75 din, Lendava 2—3 din, Celje 2.50—4 din, Slovenjgradec 2—3 din, Kočevje 3—5 din kg žive teže.

Telce. Maribor 3.50—4.75 din, Ptuj 3—4.50 din, Lendava 3—4 din, Celje 3.50—5 din, Slovenjgradec 3—4 din, Kočevje 4.50—5.50 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4—5.50 din, Lendava 4—5 din, Celje 4.50—5 din, Kočevje 6—6.50 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 70—85 din, 7—9 tednov 90—120 din, 3—4 mesece 130 do 210 din, 5—7 mesecev 270—390 din, 8—10 mesecev 395—490 din, 1 leto stare 690—870 din komad; 1 kg žive teže 6—8.50 din. V Ptuj so bili 6—12 tednov stari pujski 40—125 din komad.

Pršutarji (proleki). Maribor 8.50 din, Ptuj 6.75 do 7 din, Lendava 5—8 din, Celje 8 din, Slovenjgradec 7 din, Kočevje 7.75 din kg žive teže.

Debitne svinje (špeharji). Maribor 7.25 din,

Razgovori z našimi narečniki

Povračilo škode, prizadejane od vojske živini, prenosnim sredstvom in zasebni lastniki. J. V. — Upamo, da Vam bo zadoščala navedba glavnih določb iz tako zvanega predpisa o povračilu škode, prizadejane od strani vojske in mornarice po službeni potrebi. Objavljen je ta predpis v »Službenem vojnem listu« z dne 18. maja 1939. Po tem predpisu nadoknadi država škodo lastnikom živine in prenosnih (prevoznih) sredstev, ako se pri službeni upotrebi v vojski ali mornarici upropasti ali onesposobi živina ali katero koli prenosno sredstvo, odvezeto v kateri koli namen (da služi za čas vežbe, manevra, poskusne mobilizacije in podobno) in na kakršen koli način. Enako nadoknadi država škodo lastnikom ali zakupnikom zasebnih imetij, ako radi izvedbe vežbe, nastanjanja ali drugih opravil, katera izvršuje vojska in

CROATIA BATERIJE

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica
IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, NOTURASHA 69

Ptuj 7.25—7.50 din, Celje 9 din, Slovenjgradec 7 din, Kočevje 8.50 din kg žive teže.

Tržne cene

Zito. Koruza 118—119 din, banatska pšenica 158—160 din, ječmen 145—147 din, oves 140—142 din, rž 130—132 din, ajda 138—140 din 100 kg, postavljeno in plačljivo na železniški postaji in v vagoni dohavi.

Krma. Sladko seno 60—70 din, polsladko 55 do 65 din, kisto 45—55 din, siama 40—45 din 100 kg, prešano v bale (seno in slama), postavljeno in plačljivo na postaji v vagoni dohavi. — Na trgih je bila krma: seno: Maribor 80—85 din, Lendava 35—40 din, Celje 65—70 din, Slovenjgradec 75 din, Kočevje 40 din 100 kg. — Lucerna: Maribor 90 din, Celje 80 din, Slovenjgradec 125 din, Kočevje 60 din 100 kg. — Slama: Maribor 37—40 din, Lendava 15 din, Celje 35 do 40 din, Slovenjgradec 50 din, Kočevje 18 din 100 kg.

Krompir. Maribor 85 din, Lendava 50—60 din, Celje 100 din, Slovenjgradec 100 din, Kočevje 100—125 din 100 kg.

Drva. Maribor 102 din, Lendava 100—105 din, Celje 80 din, Slovenjgradec 75 din, Kranj 95 do 100 din, Kočevje 50—60 din kubični meter.

Volna. Neoprana v Kranju 26 din, v Slovenjgradcu 10 din kg; oprana v Kranju 36 din, v Slovenjgradcu 20 din kg.

Kože. Goveje: Maribor 8.50 din, Lendava 8 din, Celje 7—10 din, Kranj 11 din, Slovenjgradec 12 do 14 din, Kočevje 9 din kg. — Telečje: Maribor 12.25 din, Lendava 11 din, Celje 12 din, Kranj 13 din kg. — Svinjske: Maribor 6 din, Celje 6 din, Kranj 7 din, Kočevje 7 din kg.

Vino. Navadno v mariborski okolici 4 din, v okolici Lendave 3.50—4 din liter. Boljše sortirano vino v mariborski okolici 7 din, v okolici Lendave (ponudbe pred trgatvijo) 4—5 din liter.

Grozdje. Mariborski trg 3—5 din, Lendava 3 do 4 din kg.

Sadje. Mariborski trg: jabolka 2—4 din, hruške 3—6 din, suhe slive 8—12 din, breskve 3—8 din kilogram; liter brusnic 8—10 din, pečenega kostanja 6 din, šipka 3 din.

Perutnina. Mariborski trg: kokoš 18—30 din, piščanec 9—30 din, gos 35—40 din, puran 35 do 45 din, raca 13—16 din.

Sejmi

16. oktobra živinski in kramarski: Apače, Podčetrtak (Verače) — 17. oktobra svinjski: Ormož; živinski: Ptuj; živinski in kramarski: Pristava, Zidani most; tržni dan: Dolnja Lendava — dne 18. oktobra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Vojnik, Guštanj, Mozirje, Pod-sreda, Trbovlje — 19. oktobra tržni dan: Turnišče — 20. oktobra svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Crensovec — 21. oktobra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Črna, Celje, Mala Nedelja, Sevnica ob Savi, Sv. Peter pod Sv. gorami.

mornarica, imetje določeno dobo ne bi moglo biti izkoriščeno ali ne bi moglo biti pravočasno izkoriščeno, pa radi tega ne more dati običajnega donosa ali nastane za lastnika ali zakupnika imetja kakršna koli škoda. Navedena škoda se nadoknadi nezavisno od povračila, predvidenega v členu 244. zakona o ustroju vojske in mornarice ter povračila za uporabo, predvidenega v členu 3. zakona o nastanjanju vojske in mornarice. Škoda, prizadejana zasebnim imetjem, se ugotavlja in povrača le na zahtevo oškodovanca, škoda za živino in prenosna sredstva pa po službeni dolžnosti. Odločbo o povračilu izda poveljnik divizijske oblasti, na čije ozemlju je bila škoda prizadejana, odnosno starešina enakoga položaja. Proti odločbi o povračilu škode ima oškodovanec, ako ni zadovoljen z višino določene odškodnine ali ako je bil

njegov zahtevek zavržen, pravico pritožbe na ministra vojske in mornarice, in sicer v roku 15 dni po objavi odločbe. Pritožbo se odda v odrejenem roku neposredno starešini, ki je izdal izpodbijano odločbo, ali priporočeno preko pošte, ali pa oblast, ki je odločbo oškodovancu objavila. Rešitev ministra vojske in mornarice je izvršljiva. Ako se odškodnina ne prizna v zahtevani višini ali ako se sploh ne prizna, mora starešina na prvi stopnji in minister napotiti oškodovanca s presežkom zahtevka, odnosno s celim zahtevkom na redni civilni spor (na sodišče). — Izplačilo prisojene odškodnine po navedenem predpisu se vrši po odredbah pravilnika o računovodno-blagajniški službi v vojski in mornarici in v mejah proračuna. Ako se ugotovi, da je obveznik privedel in prijavil tuje živinče ali prenosno sredstvo kot svoje, ne dobi nikake odškodnine. Škoda radi onesposobljenja ali upropaščenja živine in prenosnih sredstev ocenjuje komisija, sestavljena iz treh častnikov ali vojaških uradnikov, katera ugotovi tudi vzrok upropaščenja, odnosno stopnjo onesposobljenja ali poškodovanja. — Prijavo za povračilo škode, prizadejane na zasebnih imetjih, je predložiti pristojni občini ali starešini vojaške edinice, katera je škoda prizadejala, ali kakemu višjemu starešini do poveljnika divizijske oblasti, a mora se predložiti takoj, najdalje pa v roku dveh dni po odhodu edinice, katera je škodo prizadejala, iz tistega kraja (občine). Prijava se poda pisмено ali ustno na zapisnik, katerega sestavi občinski uslužbenec, odnosno starešina. Prijave, ki niso pravočasno predložene, zavrne starešina, ki je pristojen za odreditev cenilne komisije, ter napoti prijavitelja, da se s svojim zahtevkom obrne na redno civilno sodišče. Prijavo zamore predložiti lastnik ali zakupnik sam, ali po pooblaščenem ali zakonitem zastopniku, če pa je odsoten ali zadržan, pa prijavo lahko napravi kak član rodbine ali občina. Starešina, ki prijavo sprejme, mora donosilcu izdati potrdilo o dnevu prijema. — Komisijo za ocenjevanje škode na zasebnem imetju tvorita dva častnika ali vojaška uradnika, tretjega člana pa odredi občinska oblast kraja, kjer je škoda nastala, iz vrst svojih predstavnikov. Komisija se sestane na licu mesta ter po možnosti v prisotnosti oškodovanca ali podpisnika prijave izvrši potrebni pregled radi ugotovitve velikosti škode. Istočasno poizveduje, ali je škoda nastala kot posledica potrebe službe ali je bila povzročena radi malomarnosti, in čigavi. Ako kak član komisije ne soglaša z mnenjem ostalih dveh, ima pravico, da to pristavi svojemu podpisu in mora svoje oddvojeno mišljenje obrazložiti na koncu zapisnika.

Zahtevki ponesrečenega hlapca, Krivda (hudobni namen, malomarnost) ali slučaj. Z. F. Imeli ste hlapca, ki se je že v devetem dnevu službe pri Vas ponesrečil; plačali ste že stroške bolniške oskrbe in odvetnika, sedaj pa zahteva od Vas še vzdrževalnino za 12 mesecev, in sicer plačo ter denarni nadomestek za hrano in stanovanje ter trdi, da je bil pri Vas zaposlen 17 dni. — Merodajno je vprašanje, kako je prišlo do tega, da se je hlapec ponesrečil, ali radi nesrečnega slučaja, ali po svoji lastni krivdi, ali pa morda po Vaši krivdi — in kaka je bila stopnja krivde. Kot krivdo označujemo hudobni namen ali malomarnost. Hudobni namen je podan, ako kdo škodo, odnosno poškodbo povzroči vedoma in hotoma, to se pravi, da je škodljivo posledico dejanja ali opustitve predvideval, a je v zvezi temu dejanje ali opustitev hotel. Malomarnost pa je podana, kadar se pusti v nemar potrebno skrbnost, namreč tisto stopnjo marljivosti in pazljivosti, kakršno je moči uporabiti ob navadnih zmnožnostih. Stopnja malomarnosti je lahko prav različna; zakon razlikuje očitvidno ali težko malomarnost in lahko malomarnost. Lahka malomarnost je navaden spregled ali napaka, ki se o priliki lahko pripeti tudi tistemu, kateri sicer ne opušča potrebne skrbnosti. Težka malomarnost pa je nenavadno in radi tega očitvidno puščanje v nemar potrebne skrbnosti; gre za spreglede ali napake, ki se z ozirom na svojo težo ali pogostnost pojavljajo le pri posebno malomarnih ali lahko-mišljenih ljudeh. — Ako se je hlapec poškodoval namenoma ali ponesrečil po svoji lastni očitvidni malomarnosti, ni upravičen do nikakih zahtevkov zoper Vas. Enako nimate nikakih obvez, ako se je hlapec ponesrečil po svoji lastni, čeprav lahki malomarnosti, ako je bilo službovanje sklenjeno le za dobočasne potrebe in še ni trajalo en mesec, ali pa, ako je bilo sklenjeno sicer za drugače določeno ali nedoločeno dobo, a še ni trajalo 14 dni. Ako pa je službeno razmerje trajalo že štirinajst dni in ni bilo sklenjeno le za dobočasne potrebe in se hlapec ni ponesrečil ne namenoma, ne iz očitvidne malomarnosti, pač

pa iz lastne lahke malomarnosti, ali radi nesrečnega naključja, mu morate dati poleg denarnih prejemkov potrebno oskrbo in zdravniško zdravljenje in potrebna zdravila do štirinajstih dni. Izdatki v gotovini za zdravljenje in nabavo potrebnih zdravil, kakor stroški za negovanje v bolnišnici ali pri drugih ljudeh se smejo zaračunati na hlapčeve denarne prejemke, pripadajoče za čas obolenja. — V slučaju, da je bil hlapec podvržen obveznemu zavarovanju za slučaj nezgode ali bolezni, pa ste morda opustili pravočasno prijavitelja pri OUZD, ga lahko Vi, ali pa se hlapec sam naknadno prijavi pri OUZD ter bo dobil od slednjega vse potrebno zdravniško pomoč, hranarino in eventualno rento, kakor je to predpisano v zakonu o zavarovanju delavcev. OUZD pa bo najbrž zahteval povračilo od Vas. — Drugačna pa je stvar, ako se je hlapec ponesrečil radi Vaše krivde, pa bodisi da je šlo za kako dejanje ali le opustitev, ki bi jo bilo po gornji razlagi označiti le za lahko malomarnost. V tem primeru bi morali Vi — ne glede na to, koliko časa je bil hlapec pri Vas uslužben — plačati stroške poškodovančevega zdravljenja, povrniti mu izgubljeni ali tudi bodoči zaslužek, ako postane nezmožen (popolnoma ali deloma) za pridobivanje in mu vrh tega na zahtevo plačati preiskanim okolnostim primerno bolestinno. Ako hlapec opravi službo pastirja in dobiva za to hrano in stanovanje, ne bi bil v nobenem primeru upravičen zahtevati od Vas denarni nadomestek za stanovanje in hrano — vsaj ne, dokler je zaposlen kot pastir — marveč kvečjemu ono plačo v denarju, katero je prej dobival kot hlapec in je sedaj kot pastir ne dobiva. Podporo, katero dobiva hlapec od občine, bi se smelo odbiti od manjkajoče plače v denarju, ako mu jo občina daje le radi tega, ker kot pastir premalo zasluži.

Stroški, nastali po 20. aprilu 1932. S. S. Vprašate, kdo trpi stroške, nastale po 20. aprilu 1932. — Ako gre za dolg, glede katerega pritičejo dolžniku olajšave po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov, tedaj dolžnik ni dolžan povrniti upniku stroškov postopka po zakonu o izvršbi in zavarovanju, pa tudi ne pravnih stroškov. Vendar velja glede pravnih stroškov slednja izjema: dolžnik je dolžan povrniti upniku pravočasno prisojene sodne stroške iz pravde o obstoju, višini ali značaju kmetijskega dolga, ki so nastali v

času od dne 20. aprila 1932 do 25. septembra 1936. Znesek teh stroškov se pristiže k glavnici. Če ni dal kmet (dolžnik) s svojim postopkom povoda za tožbo in je tožbeni zahtevek takoj na prvem naroku priznal, ni dolžan povrniti upniku stroškov omenjenih pravnih.

Višina obresti zaščitenih in nezaščitenih terjatev. Ista. Vprašate, koliko obresti ste upravičeni zahtevati od terjatve, glede katere pritiče dolžniku zaščita, odnosno olajšave po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov, in koliko od terjatve, glede katere dolžniku zaščita ne pritiče. — Ako pritičejo dolžniku baš omenjene olajšave, je dolžan plačati za čas do 23. novembra 1933 dogovorjene šestodstotne obresti, od 24. novembra 1933 do 26. septembra 1936 le enoodstotne obresti, od 27. septembra 1936 naprej pa triodstotne obresti. To velja tudi v primeru, ko imate za svojo terjatev vključeno zastavno pravico hkratu za šestodstotne obresti. — Ako dolžniku olajšave ne pritičejo, mora plačati dogovorjene, šestodstotne obresti za ves čas — v kolikor niso že zastarane. Opozorjamo Vas še na sledeče:

Izterjava zaščitenih terjatev. V kolikor uživa dolžnik glede kakerega dolga zaščito (v Vašem primeru glede posojila v znesku 5000 din gotovo), Vam ga ni dolžan preje vrniti, preden mu niste izročili nove zadolžnice skladno s predpisi uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. Šele po izvršeni zamenjavi dolžniških listin zapade v plačilo prva anuiteta, in sicer šele s prihodnjim 1. novembrom, to je 1. novembra 1939. Ako pa ste postopek za zamenjo dolžniške listine z novo obveznico sprožili pred 2. marcem 1939, tedaj Vam je dolžnik dolžan plačati anuitete, zapadle v plačilo 1. novembra 1936, 1937 in 1938. Ako dolžnik v zvezi zapadlosti ne plača cele anuitete, ga morate s priporočenim dopisom pozvati, da v 15 dneh plača zapadlo, odnosno zapadle anuitete, oziroma ostanek; če tega v 15 dneh ne stori, imate pravico iztožiti vse (torej eventualno 12, ako doslej še nobene ni plačal) anuitete. Razen obresti se znižata tudi glavnica, in sicer na polovico. Ako bi se Vam posrečilo dokazati, da je kmet-dolžnik v boljšem gnotnem položaju nego Vi, tedaj bi se dolžnik ne mogel okoristiti z olajšavami po uredbi. Predlog na ugotovitev boljšega gnotnega položaja stavite lahko sami brez odvetnika, in sicer pri nespornem sodniku.

Našim malčkom

Poldekove žalostne dogodivščine

Do naše vasi ni daleč. Vrh zvonika zagledaš takoj, ko prekoračiš kolovoz čez klanec, vasi same pa ne vidiš, dokler ne prideš skozi visoke plotove, ki so narejeni zaradi kurjereje, praščereje in drugih rej, med katere spada tudi rod samosrajčnikov.

Nekoč se je okrog enega izmed plotov obiral Kramarjev Poldek. Ker je bil radoveden, kaj je na drugi strani plotu, je splezal nanj. Poldekova radovednost je imela usodne posledice. Na drugi strani plotu je bila mlakuža. Poldek je na plotu zgubil ravnotežje. Zazibal se je in sum-

ljivo nagnil na drugo stran. Padca ga je rešila srajca, ki se je zadržila na kol.

Položaj je bil kritičen. Srajca se je trgala in fant se je z nosom počasi bližal blatni vodi. Neprijetne kopeli ga je rešila mati, ki je slišala obupno vpitje in je prišla pogledat, kaj se je primerilo njenemu nadebudnemu sinčku. Zgodbe za Poldeka še ni bilo konec. Dasi mati ni bila šivilja, mu je vendar z leskovko dobro zašila srajco.

Mati se ni znesla samo nad Poldekom. Ko je nekoliko prišla do sape, je hitela k sosedovim vratom. Sosedu je za dober dan naštel nekaj domačih pozdravov. Sosedu ji je spoštljivo odzdravljala z enakimi pozdravi. Nato sta prešli na pravi pogovor. »Ti Martinovka,« je začela Kramarica. »Samo tvoj paglavec je kriv, da si je moj Poldek raztrgal srajco in bi skoraj utonil v mlakuži. Samo tvoj lazi čez plotove. Moj se vsega slabega nauči od njega.«

»Seveda, moj Miha, ki že osem let hodi v šolo, se bo družil s tvojim dojenčkom! Ta je lepa! Pod koš ga zapri, kakor sem jaz delala, ko je bil še majhen. Ne bo se ti zadušil, ne boj se!«

»Glej, glej,« je odvrnila sosedu, »to je pa res pametna misel. Mojega starega očeta oče je bil v mladosti tak nepridiprav, da ga je mati zapirala pod sod, ker ji je vedno uhajal... Prav imaš! Pod koš ga bom devala, ko bom pri delu. Tako se mu ne bo moglo zgoditi nič hudega.«

Sosedu sta se nato razšli. Spet sta si bili dobri.

(Dalje sledi)